

Sagsnr.
2021 - 7172

Doknr.
504710

Dato
19-01-2022

3. opfølgning på lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap

Lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap trådte i kraft 1. juli 2018. Med loven blev der indført et forbud mod såvel direkte som indirekte forskelsbehandling på grund af handicap på alle områder i samfundet, ligesom der blev indført klageadgang til Ligebehandlingsnævnet over overtrædelser af forbuddet. Personer, der får medhold i overtrædelser af forbuddet, kan tilkendes en godtgørelse af Ligebehandlingsnævnet. Loven indeholder ikke en pligt til rimelig tilpasning eller tilgængelighed. Den 1. januar 2021 trådte en lovændring dog i kraft, hvorefter der blev indført en ret til rimelig individuel tilpasning i dagtilbud, folkeskolen, friskoler og private grundskoler (frie grundskoler)¹.

For at kunne følge, hvordan loven virker i praksis, blev det indføjet i lovbemærkningerne, at der vil ske en årlig opfølgning via oplysninger fra Ligebehandlingsnævnet, ligesom der efter tre år vil blive foretaget en mere uddybende evaluering. Den mere uddybende evaluering er blevet udskudt med et år.

Denne opfølgning er den 3. opfølgning efter lovens ikrafttræden. Opfølgningen bygger på en opgørelse fra Ligebehandlingsnævnet over de af nævnets sager, som er registreret som omhandlende lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Opfølgningen omhandler data på sager, der er indgået og afgjort i Ligebehandlingsnævnet i perioden fra den 19. september 2020 – 18. september 2021².

Antal modtagne, afgjorte, henlagte og verserende sager

Af tabel 1 fremgår det, at Ligebehandlingsnævnet i perioden 19. september 2020 – 18. september 2021 i alt har modtaget 113 klager, som relaterer sig til lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Tabel 1: Modtagne sager om handicap uden for arbejdsmarkedet fra 19. september 2020 – 18. september 2021			
Antal sager	2020	2021	I alt
	19. sep. – 31. dec.	1. jan. – 18. sep.	
Modtagne sager, heraf	40	73	113
Afgjorte	26	18	44
Bortfaldne	-	-	0
Verserende	14	55	69

¹ L 16 blev vedtaget den 22. december 2020 og trådte i kraft 1. januar 2021.

² Den 1. opfølgning omhandlede perioden fra 1. juli 2018 - 18. september 2019. Den 2. opfølgning omhandlede perioden fra 19. september 2019 - 18. september 2020.

Note: Sagerne er fordelt efter indkomne dato.
Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

40 af sagerne er modtaget i 2020 mellem 19. september 2020 og frem til 31. december 2020, mens der i 2021 indtil d. 18. september 2021 er modtaget 73 sager.

Ud af de 113 sager har Ligebehandlingsnævnet pr. 18. september 2021 afgjort 44 af sagerne.

Ingen af sagerne er bortfaldne.

Endelig verserede der ved opgørelsestidspunktet i alt 69 sager. Det vil sige, at de er under forberedelse i sekretariatet i Ligebehandlingsnævnet, som skal sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at nævnet kan træffe en afgørelse.

Udfaldet af klagesager

Udfaldet af de klager, der er indgivet i perioden 19. september 2020 – 18. september 2021, fremgår af tabel 2. Det skal bemærkes, at antallet af modtagne og afgjorte sager i tabel 1 ikke er sammenligneligt med antallet af realitetsbehandlede sagers sagsudfald, som vises i tabel 2. Det skyldes, at tabel 1 omhandler sager, der er modtaget i perioden fra 19. september 2020 til 18. september 2021, mens tabel 2 omhandler sager, der er realitetsbehandlet i denne periode. Der kan i tabel 2 derfor fremgå sager, som er indkommet før perioden fra 19. september 2020 til 18. september 2021.

Ingen af klagesagerne, som er realitetsbehandlede i perioden 19. september 2020 – 18. september 2021, har omhandlet retten til rimelig individuel tilpasning i dagtilbud, folkeskolen, friskoler og private grundskoler (frie grundskoler) for børn og unge med handicap i henhold til lovens § 9 a.

Tabel 2. Sagsudfald for realitetsbehandlede sager om handicap uden for arbejdsmarkedet afgjort fra 19. september 2020 – 18. september 2021

Sagsudfald	2020	2021	I alt
	(19. sep. – 31. dec.)	(1. jan. – 18. sep.)	
Medhold m. godtgørelse	1	9	10
Medhold u. godtgørelse	-	1	1
Ikke medhold	-	9	9
Afvist af nævnet	5	21	26
Bortfaldne sager	4	5	9
Afslag genoptagelse	1	-	1
Afvist af sekretariatet	1	1	2
I alt	12	46	58

Note: Afgjorte sager med afgørelsestypen 'Realitetsbehandlet'. Sagerne er fordelt efter afgørelsesdato.
Opgørelsen omfatter også formandsafgørelserne.
Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Medhold med godtgørelse i sagen

Ud af de 58 sager, som Ligebehandlingsnævnet har realitetsbehandlet i perioden fra 19. september 2020 - 18. september 2021, er der givet medhold og godtgørelse i 10 sager. Dette fremgår i tabel 2 under "medhold m. godtgørelse".

Eksempler på sager, hvor der er givet medhold og godtgørelse

Barn med handicap og mor blev bortvist fra musikalsk legestue

En mor klagede over forskelsbehandling på grund af handicap på vegne af sin cirka treårige søn. Sønnen var, sammen med sin mor, tilmeldt musikalsk legestue i den indklagede kommune. Efter mor og søn havde deltaget i undervisningen tre gange, modtog moderen en e-mail fra underviseren på holdet. I e-mailen skrev underviseren, at mor og søn gav for meget uro på holdet, og at indklagede derfor havde besluttet, at mor og søn skulle stoppe på holdet. Nævnet vurderede, at sønnen havde et handicap i handicapdiskriminationslovens forstand. Nævnet lagde ved vurderingen heraf blandt andet vægt på en pædagogisk-psykologisk vurdering foretaget, da sønnen var 34 måneder. Af vurderingen fremgik det blandt andet, at sønnens ekspressive sprog svarede til et barn på 18 måneder, samt at sønnen var indstillet til psykolog, tale-hørelærer og fysioterapeut. Nævnet vurderede videre, at der var påvist faktiske omstændigheder, der tydede på, at sønnen var blevet udsat for indirekte forskelsbehandling på grund af sit handicap, fordi den omtalte uro blev påført bevidst fra moderens side som en konsekvens af de teknikker, som hun, efter drøftelse med fagpersonerne omkring sønnen, skulle anvende. Nævnet vurderede, at beslutningen om at bortvise sønnen var objektivt begrundet i et sagligt formål om at opretholde ro under undervisningen. Nævnet vurderede dog, at det ikke var nødvendigt at bortvise sønnen for at opretholde ro på holdet. Nævnet lagde ved vurderingen heraf vægt på, at kommunen ikke forsøgte at finde en løsning på problemet, efter de havde fået kendskab til, at uroen var en følge af sønnens handicap. Sønnen fik derfor medhold i klagen og blev tilkendt en godtgørelse på 5.000 kr.

Kvinde med handicap og handicapledsager fik ikke bistand af et flyselskab ved indcheckning

Klagen angik påstået forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med, at en kvinde, der var i selskab med en handicapledsager, ikke fik bistand af et flyselskab i forbindelse med indcheckning, hvilket førte til, at kvinden og hendes ledsager efterfølgende blev afvist ved indcheckning. Kvinden er kronisk smertepatient og har som følge af lidelsen nedsat mobilitet. Nævnet vurderede, at det var godtgjort, at kvinden har et handicap omfattet af handicapdiskriminationsloven. Nævnet vurderede desuden, at der var påvist faktiske omstændigheder, som gav anledning til at formode, at kvinden og ledsageren ved den manglende bistand blev udsat for direkte forskelsbehandling i strid med handicapdiskriminationsloven. Flyselskabet, der ikke havde besvaret nævnets henvendelser, havde ikke løftet bevisbyrden for, at der ikke var tale om ulovlig forskelsbehandling. Kvinden og ledsageren fik derfor medhold i klagen. De blev begge tilkendt en godtgørelse på 5.000 kr.

Medhold uden godtgørelse i sagen

Der er givet medhold, men ikke godtgørelse i én sag. Denne fremgår i tabel 2 under "Medhold u. godtgørelse".

Eksempel på sag, hvor der er givet medhold men ikke godtgørelse

Mand med ordblindhed blev forskelsbehandlet i forbindelse med klage til en offentlig myndighed

En mand rettede henvendelse til en offentlig myndighed om tilgængeligheden af deres hjemmeside. Medarbejderen i omstillingen ville ikke stille klager igennem til en jurist, men henviste ham i stedet til at skrive til myndigheden i stedet. Da han oplyste, at han var ordblind, svarede medarbejderen, at han da måtte have en ven, der kunne hjælpe ham. Nævnet vurderede, at manden herved havde påvist faktiske omstændigheder, der gav anledning til at formode, at han ved sin

telefoniske henvendelse til myndigheden blev udsat for forskelsbehandling i strid med handicapdiskriminationsloven. Nævnet vurderede videre, at myndigheden ikke havde løftet bevisbyrden for, at der ikke var tale om ulovlig forskelsbehandling. Manden fik derfor medhold i klagen. Nævnet vurderede, at der ikke skulle fastsættes en godtgørelse til manden. Det indgik ved denne vurdering, at indklagede havde oplyst, at deres medarbejdere var bekendt med, at de i en situation som den foreliggende mundtligt skulle tage imod en forespørgsel eller klage, og at man også havde gjort i en række andre tilfælde, hvor klager havde klaget til dem. Det indgik også, at indklagede kontaktede klager i forlængelse af hans henvendelse, og at der verserer en klagesag om det forhold, som klagers henvendelse vedrørte.

Ikke medhold i sagen

Ligebehandlingsnævnet har behandlet ni sager, hvor der ikke er givet medhold. De fremgår af tabel 2 under "Ikke medhold".

Eksempler på sager, hvor der ikke er givet medhold

Mand med ordblindhed fik afvist at få hjælp til at formulere skriftlig klage

En mand klagede over forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med, at Beboerklagenævnet i den indklagede kommune havde afvist at hjælpe ham med at formulere en skriftlig klage. Manden er ordblind og havde derfor ikke mulighed for selv at formulere en skriftlig klage til Beboerklagenævnet. Nævnet vurderede, at mandens ordblindhed udgør et handicap i handicapdiskriminationslovens forstand. Nævnet vurderede videre, at manden ikke havde påvist faktiske omstændigheder, der tydede på, at han var blevet udsat for ringere behandling i forbindelse med Beboerklagenævnets afvisning af at hjælpe ham med at formulere en klage på skrift. Nævnet lagde ved vurderingen heraf vægt på Beboerklagenævnets oplysning om, at de ikke lovligt kunne yde en borger hjælp til at formulere en klage på skrift. Nævnet lagde desuden vægt på, at Beboerklagenævnet som en service havde henvist manden til at søge hjælp hos borgerrådgiveren i den indklagede kommune, som kunne hjælpe ham med at formulere en klage på skrift. Manden fik derfor ikke medhold i klagen.

Mand med stærk hørenedsættelse kunne ikke bestille rejsekort online eller på banegård

En mand klagede over forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med, at han ikke kunne bestille et rejsekort online eller på en banegård. Manden lider af en stærk hørenedsættelse og oplyste for nævnet, at han ikke kan høre, hvad der bliver sagt på banegården, fordi der er for meget støj. Nævnet vurderede, at mandens hørenedsættelse udgør et handicap i handicapdiskriminationslovens forstand. For så vidt angår mandens adgang til at bestille et rejsekort online, vurderede nævnet, at manden ikke havde påvist faktiske omstændigheder, der tydede på, at han var blevet udsat for forskelsbehandling på grund af sit handicap. Nævnet lagde ved vurderingen heraf vægt på, at det godt kunne lade sig gøre for manden at bestille et rejsekort online. Manden fik derfor ikke medhold i denne del af klagen. Nævnet vurderede desuden, at den del af klagen, der angik mandens adgang til at bestille et rejsekort på en banegård, ikke kunne behandles af nævnet. Det forhold, at en virksomhed ikke lever op til reglerne om tilgængelighed m.v. skal behandles i den pågældende sektors regelsæt. Tilgængelighed på banegårde for personer med handicap er reguleret af EU-rettens regelsæt. Nævnet afviste derfor at behandle denne del af klagen.

Bortfaldne sager

Det fremgår af tabel 2, at der er ni sager, der er afgjort som "Bortfaldne sager". En sag kan bortfalde på grund af, at klagerens krav under sagens behandling i nævnet imødekommes med forlig eller opfyldes af de indklagede. Derudover indeholder "Bortfaldne sager" også sager, der er lukket af en særlig årsag, da klager ikke har givet oplysninger om sin egen eller indklagedes identitet, eller da sagen kan indbringes for en anden forvaltningsmyndighed, og denne ikke har truffet afgørelse i sagen, hvorfor nævnet ikke kan behandle klagen.

Afslag på genoptagelse af sager og afviste sager

Ligebehandlingsnævnet kan bestemme, at en sag, hvori der er truffet afgørelse, skal genoptages, hvis særlige grunde taler herfor. Af tabel 2 fremgår det, at det er blevet afvist at genoptage én sag ("Afslag genoptagelse"), hvor den indklagede har bedt om at få behandlet klagen på ny.

Endelig fremgår det af tabel 2, at nævnet i alt har afvist 26 sager, mens sekretariatet i alt har afvist to sager i perioden. Dette fremgår henholdsvis af "Afvist af nævnet" og "Afvist af sekretariatet".

Nævnet og sekretariatet kan afvise at behandle en klage, hvis det f.eks. er åbenbart, at klager ikke vil få medhold i klagen, hvis nævnet ikke har kompetence til at behandle klagen eller hvis det vurderes, at der er behov for mundtlige parts- og vidneforklaringer.

Det kan være åbenbart, at klager ikke vil få medhold i sin klage, hvis der ikke er oplysninger, der giver anledning til at formode, at klager har været udsat for forskelsbehandling i strid med lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Derudover har nævnet ikke kompetence til at behandle sager i de tilfælde, hvor klagen alene angår en offentlig forvaltningsmyndigheds afgørelse eller anvendelse og fortolkning af anden lovgivning, da en sådan klage falder uden for anvendelsesområdet for lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap efter lovens forarbejder.

Yderligere om sekretariatets og nævnets sagsbehandling

Principielle sager

I perioden fra 19. september 2020 – 18. september 2021 er der sket principiel behandling af fem sager. Sagerne blev behandlet på et principielt nævnsmøde den 19. januar 2021 og drejede sig navnlig om tilgængelighed og rimelig tilpasning, som ligger uden for anvendelsesområdet for lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Eksempler på principielle sager

Mand med delvis lammelse fik ikke tildelt fast parkeringsplads af et boligselskab

En beboer i et alment boligselskab påstod sig udsat for forskelsbehandling, da han fik afslag på tildeling af en fast parkeringsplads. Beboeren er delvist lam og havde ansøgt boligselskabet om en parkeringsplads til sin handicapbil. Beboeren fik afslag med henvisning til, at der i afdelingen kun var et begrænset antal parkeringspladser til rådighed. Nævnet lagde til grund, at der var cirka 30 parkeringspladser til 52 boliger i afdelingen, og at der ikke gælder regler for etablering af handicapparkeringspladser for private grundejere, samt at der ikke i lokalplanen var fastsat regler om, at der skulle stilles handicapparkeringspladser til rådighed. Boligselskabet havde oplyst, at de alene tildeler faste parkeringspladser til beboere, der har behov herfor, hvis der er et tilstrækkeligt antal parkeringspladser tilknyttet afdelingen. Nævnet vurderede, at handicapdiskriminationsloven ikke indebærer en pligt for boligselskabet til rimelig tilpasning i form af etablering af en fast parkeringsplads til beboeren. Tre nævnsmedlemmer

vurderede, at boligselskabet ikke havde en pligt til at etablere en handicapparkeringsplads for beboeren eller til at tildele ham en fast parkeringsplads. Disse nævnsmedlemmer stemte allerede af den grund for ikke at give manden medhold i klagen. To nævnsmedlemmer fandt, at boligselskabets tilsyneladende neutrale praksis kunne stille personer med handicap i form af gangbesvær ringere, men vurderede, at boligselskabet havde løftet bevisbyrden for, at der ikke var sket ulovlig forskelsbehandling. Med denne begrundelse stemte de for ikke at give beboeren medhold i klagen. Der blev truffet afgørelse efter stemmeflertallet, og manden fik derfor ikke medhold i klagen.

Udformning af hjemmeside og håndtering af henvendelse fra mand med ordblindhed

En mand, der er ordblind, klagede over forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med tilgængeligheden af en hjemmeside tilhørende en offentlig myndighed. Manden klagede desuden over forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med myndighedens håndtering af en telefonisk henvendelse. Myndigheden opfordrer på sin hjemmeside klager til at benytte en digital kontaktformular ved indgivelse af klager. Manden kontaktede myndigheden telefonisk i december 2019 med henblik på at indgive en klage. Manden oplyste, at han er ordblind, og at han ikke havde mulighed for at udfylde kontaktformularen på hjemmesiden. Manden blev oplyst om, at han senere ville blive ringet op af en sagsbehandler. Manden blev ringet op senere samme dag, hvor han blev tilbudt at indgive klagen mundtligt. Sagsbehandleren oplyste, at der ville blive oprettet et telefonnotat med klagen. Samtalen blev herefter afbrudt. Nævnet vurderede, at mandens ordblindhed udgør et handicap omfattet af handicapdiskriminationsloven. Med handicapdiskriminationsloven bliver der ikke stillet yderligere krav til tilgængelighed, end hvad der til enhver tid gælder efter anden lovgivning. Det forhold, at en privat eller offentlig virksomhed ikke lever op til reglerne om tilgængelighed m.v., skal behandles i den pågældende sektors regelsæt. En klage over manglende overholdelse af reglerne om tilgængelighed må indgives til de klageinstanser, der måtte være i den pågældende sektor. Webtilgængelighed er reguleret af lov om tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer, og en klage må derfor indgives til Digitaliseringsstyrelsen, der siden lovens ikrafttræden har været klageinstans i den pågældende sektor. Nævnet kunne derfor ikke behandle den del af klagen, der angik tilgængeligheden af myndighedens hjemmeside. Vedrørende håndteringen af mandens henvendelse vurderede nævnet, at manden ikke havde påvist faktiske omstændigheder, der tydede på, at han var blevet udsat for ringere behandling. Nævnet lagde vægt på, at manden blev kontaktet af sagsbehandleren samme dag, som han henvendte sig, og at det var uden betydning for sagsbehandlingen, om en klage blev indgivet via kontaktformularen eller blev noteret i et telefonnotat. Manden fik derfor ikke medhold i klagen.

Formandsafgørelser

Skønnes en sag at kunne afgøres i overensstemmelse med fast rets- eller nævnspraksis, kan afgørelsen træffes af et medlem af formandsskabet alene. Nævnets formand har i den angivne periode truffet afgørelse i 23 ud af de 58 afgjorte sager i tabel 2. Af de 23 formandsafgørelser har 22 været afvisninger af at behandle klagen og én har været afslag på genoptagelse.

Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Ligebehandlingsnævnet er i 2021 på ca. 40 uger – dvs. omkring ni måneder. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager om forskelsbehandling uden for arbejdsmarkedet (dvs. både handicap, køn, race og etnisk oprindelse uden for arbejdsmarkedet) er i 2021 på ca. 30 uger, svarende til ca. 7 måneder.

Udviklingen i sager om handicap uden for arbejdsmarkedet

Af tabel 3 ses det, at antallet af modtagne sager er steget over årene fra 2019 til 2021.

I perioden 19. september 2019 – 18. september 2020 modtog Ligebehandlingsnævnet 52 sager, hvor nævnet i perioden 19. september 2020 – 18. september 2021 modtog 113 sager. Det skal dog bemærkes, at 45 af de 113 sager, som Ligebehandlingsnævnet har modtaget i perioden fra 19. september 2020 – 18. september 2021 har vedrørt COVID-19. Derudover har de 113 modtagne sager været fra i alt 84 forskellige personer. I den forbindelse skal det endvidere bemærkes, at 18 af de modtagne sager har været indgivet af én person.

Tabel 3: Modtagne sager om handicap uden for arbejdsmarkedet fra 1. juli 2018 – 18. september 2021

Antal sager	2019	2019/2020	2020/2021	I alt
	1. jan. 2019 – 18. sep. 2019	19. sep. 2019 – 18. sep. 2020	19. sep. 2020 – 18. sep. 2021	
Modtagne sager	44	52	113	209

Note: Sagerne er fordelt efter indkomne dato. Som følge af efterregistreringer af sagsemnet kan antallet af modtagne sager om handicap uden for arbejdsmarkedet i tidligere perioder afvige fra tidligere års opgørelser. Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Tabel 4: Sagsudfald for realitetsbehandlede sager om handicap uden for arbejdsmarkedet afgjort fra den 1. juli 2018 – 18. september 2021

Sagsudfald	2018/2019	2019/2020	2020/2021	I alt
	1. jul. 2018 – 18. sep. 2019	19. sep. 2019 – 18. sep. 2020	19. sep. 2020 – 18. sep. 2021	
Medhold	2	4	11	17
Ikke medhold	1	3	9	13
Afvist nævnet	2	13	26	41
Afvist sekretariatet	2	1	2	5
Bortfaldne sager	11	3	9	23
Afslag genopt	0	2	1	3
I alt	18	26	58	102

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Note: Bemærk perioden 2018/2019 er længere end de andre, da den strækker sig fra 1. juli 2018 til 18. september 2019.